

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

13
1916

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ν Ε Ο Σ

Ε Λ Λ Η Ν Ο Μ Ν Η Μ Ω Ν

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΝ ΤΩΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΩΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΙ

*Ἡξιώθη τοῦ Ζαπκείου βραβείου ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου
πρὸς διάδοσιν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων.*

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ

1916

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ • 1969 • RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ * BAS. N. GRÉGORIADÈS

ΟΔΟΣ ΦΕΙΔΙΟΥ 2 - ΑΘΗΝΑΙ (142) 2, RUE PHIDIAS - ATHÈNES (142)

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΙΓ' — 31 Μαρτίου 1918. — ΤΕΥΧΟΣ Α'.

Ο ΒΙΕΝΝΑΙΟΣ ΚΩΔΙΞ PHIL. GRAECUS CCCXXI.

Εἰς τῶν σπουδαιωτάτων ἐκεῖνων πολυμιγῶν βομβυκίνων κωδικῶν τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνος, οἵτινες περιέχουσιν ὕλην παικιλωτάτην ἀξίαν μεγάλης προσοχῆς καὶ πολλαχῶς συμβάλλουσαν εἰς προαγωγὴν τῶν ἡμετέρων γνώσεων περὶ τῆς βυζαντιακῆς λογοτεχνίας καὶ ἱστορίας εἶνε ὁ τῆς ἐν Βιέννῃ Καισαροβασιλικῆς βιβλιοθήκης Phil. graecus CCCXXI, γεγραμμένος πυκνότερα ἐπὶ βομβυκίνου χάρτου τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα καὶ συνιστάμενος ἐκ φύλλων 319.

Ὁ κώδιξ οὗτος περιγράφεται ὡς ἐξῆς παρὰ τῷ *Nessel*¹.
Membranaceus antiquus et optimaе notae in octavo sed tenuissimis literis scriptus, principio et fine mutilus misereque lacerus constatque foliis trecentis et novendecim ab Augerio Busbeckio olim comparatus Constantinopoli quoc continentur

Primo : Ioannis Tzetzis Grammatici Versus contra Calumniatores.

Secundo : Anonymi Variarum Epistolarum ad Metropolitanam Cyzici, ad Alexandrum papam Romanum, ad cardinales Ricardum et Octavianum etc.

¹ Catalogus sive recensio specialis omnium codicum manuseriptorum graecorum. Ἐν Βιέννῃ καὶ Νυρεμβέργῃ. 1690. Pars IV σ. 135.

Tertio : Incerti miscellanea de Etymologia quarundam vocum, de pedibus carminum et de dialecto dorica.

Ἄλλ' ἡ περιγραφή αὕτη εἶνε ὡς ἀτελεστάτη, τοῦ κώδικος παρέχοντες πολλῶ πλείω, ὧν ὀλίγα τινὰ καὶ ἐξεδόθησαν ὑπ' ἐμοῦ ἢ ὑπ' ἄλλων κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους. Ἐνεκα δὲ τῆς σπουδαιότητος τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων κρίνω ἀναγκαίαν τὴν λεπτομερῆ αὐτοῦ περιγραφὴν, οἷαν συνέταξα τὸν χειμῶνα τοῦ 1875. Προςθέτω δὲ καὶ διασαφήσεις περὶ τινῶν τῶν περιεχομένων καὶ σημείωσιν περὶ τῶν ἐκ τοῦ κώδικος τούτου ἔκτοτε ὑπ' ἐμοῦ ἐκδοθέντων. Αἱ ἀγκύλαι [] δηλοῦσι τὰς ὑπ' ἐμοῦ γενομένας συμπληρώσεις τιλοβορῶτων χωρίων.

1 (φ. 1^α). «[Τοῦ παν]ιερωτάτου μητροπολίτου **Νέων Πατρῶν** κυροῦ **Εὐθύμιου** μετὰ τὴν ἐκ Περσίδος ἐπάνο[δον τοῦ βασιλέως]».

Ἄρχ. Ἐπ' ἀν' ἡκεῖς ἡμῖν ἐκ τῶν περσικῶν ἀγώνων, κράτιστε βασιλεῦ, Πέρσας μὲν ἐκεῖ. Τέλ. (φ. 7^α) καὶ παιδὶ δὸς εἰκόνα γενέσθαι τοῦ βασιλέως ἀπαράμιλλοι. Τί γὰρ τούτου πλέον ζητήσωμεν; Καὶ εἴη νῦν μὲν τῷ μεγάλῳ φροσιτηρὶ καὶ τῇ παμφαεῖ σελήρῃ συνανατέλλων ἐπὶ μακρὸν καὶ συνδιαυγάζων τὰ πέρατα, μετὰ δὲ καὶ τοῦ πατρικοῦ ἄθροιστος εὐτυχῶς ἐπιβαίη καὶ μετὰ τῆς τοῦ πατρὸς ἐπιστήμης μέχρι πολλοῦ τοὺς τῆς ἀρχῆς διαφορηλατήσεις ἀξονας.

Ἄ) Νέων Πατρῶν, ἴ.τοι Ἰπάτης, Εὐθύμιος Μαλάκης ἦτο σύγχρονος τοῦ Εὐσταθίου Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Μιχαήλ Ἀχομινάτου. Περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν συγγραφοῦν αὐτοῦ ἔγραψεν ὁ Μάξιμιλιανὸς Τρεν¹, ἐκδοὺς ἐκ τοῦ κώδικος τούτου μέρος τοῦ λόγου τούτου, ἀπευθυνομένου πρὸς τὸν Μανουὴλ Κομνηνὸν καὶ γραφέντος πιθανῶς τῷ 1175, ὡς καὶ μικρότατον μέρος τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τοῦ κατωτέρω ὑπ' ἀρ. 2. Ἄ) Τρεν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ τάξις τῶν φύλλων τοῦ πρώτου τούτου λόγου εἶνε συγκεχυμένη, ἢ δὲ ὀρθῆ ἀκολουθία τῶν φύλλων εἶνε αὕτη 1, ἐν φύλλον λειπόν, εἶτα 2-4, 312, 313, 5-8.

2 (φ. 7^α). «**Τοῦ αὐτοῦ** Λόγος ἐπαινετικὸς τοῦ Κατηχητικοῦ λόγου τοῦ αὐτοῦ».

Ἄρχ. Οἷόν τι πάσχουσι, θειότατε βασιλεῦ, οἱ βρονηῆς ἤχῳ μεγίστης τὰς ἀκοὰς περικυτηθέντες ἐξ αἰφνιδίου καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο γεγονότες ἐμβρότητοι κατεπιτήχασί τε γὰρ καὶ καταπεπλήγασιν καὶ τρομεροὶ καὶ ἄφωνοι διαμεμενήκασιν τοῦτο δὴ καὶ αὐτὸς ἔναγχος πεπονθῶς ὅποτε τῆς βασιλικῆς καὶ μεγάλης ἐνταῦθα σάλπιγγος ἤκουσα τὰ ἀνάκτορά τε περιηχούσης καὶ προκαλουμένης πάντας ἐπὶ τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα καὶ τὸ παγκράτιον, ἐξεπλάγην τε ὁμοῦ καὶ διαπεφώνηκα καὶ οὐκ ἐνδὸς ἔστην μόνον καὶ ἄναυδος, ἀλλὰ καὶ τὰ ὦτα ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις συνέσχον καὶ οὐκ

¹ «Περὶ Εὐθυμίου Νέων Πατρῶν τοῦ Μαλάκη» ἐν Δελτίῳ Ἱστορικῆς καὶ ἔθνομολογικῆς ἐπιχειρήσεως Τόμ. Ε', 1900, σ. 197 κ. ε.

ἦδειν ὅπου καὶ ἦν. Τέλ. (φ. 9^β)· ἀλλὰ μὴ παύσαιό ποτε, θειότατε βασιλεῦ, καὶ χειρὶ σου καὶ γλώττῃ τοὺς ὑπηκόους εὐεργετῶν. Μὴ παύσαιο ἡμᾶς τὲ σοφίζων καὶ συνετίζων καὶ τοὺς ἀσεβεῖς καταστρέφων βαρβάρους καὶ ἀπωλείας παραπέμπων βυθῶ ἕως ἂν εἰς τέλος σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολοθρευέσεται. Δίκαιοι καὶ κληρονομήσομαι γῆν καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς ἀγῶνα ἀγῶνος ἐπ' αὐτοῦ. Καὶ σοὶ ἡμέρας ἐγ' ἡμέρας προσθήσοι Κύριος καὶ διαμενεῖς ἡμῖν πολυχρόνιος.

3 (φ. 9^β). «Τοῦ μακαριωτάτου μητροπολίτου Ἐφέσου κυρίου Γεωργίου τοῦ Τορνέκη τῷ μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν, ὅτε κατέλαθεν εἰς Ἐφεσον.

Ἄρχ. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Τέλ. ὅσα τε ἴδια ὑμῖν συνέβη καὶ ὁποῖο κοινῇ ἐπράχθη καὶ μάλιστα.

Ἐξεδόθη ὑπ' ἐμοῦ (Μιχαὴλ Ἀχομινάτου τοῦ Χωνιάτου τὰ πωζόμενα. Τόμ. Β' σ. 409 κ.ε.). Εἰς τὴν ἐκδοσιν τυχῆν διορθώτεκ καὶ προσθετέκ τὰ ἐξῆς μετὰ νέαν ἀντιβολὴν τοῦ κώδικος ἐν ἔτει 1884. σ. 409, 14. Ἀντὶ ἄδοιτα γράφε ἄδοιτος.—σ. 409, 16. Τὸ συρίτικοιτος ἐγράφη κατόπιν διαγεγραμμένου πιερούσσουτος.—σ. 410, 14. Ἀντὶ ἀποβεβλημένη γράφε ἀποβεβληκυῖα.—σ. 410, 20 μετὰ τὸ ἀρηιζόμενοι πρόσθεκ εὐλιπέκ τε καὶ εὐσαρκον.—σ. 410, 29. Ἀντὶ τοῦ ἐρηθραινόμενον ἰ κώδιξ ἔχει ἐρυθραινόμενον.—σ. 411, 2. Τὸ δ' οὐ τοῦ κειμένου γέγραπτεκ καὶ καθυρότερον ἐν τῇ ῥα.—σ. 411, 14. Ἀντὶ τοῦ ὄξυθερκοῖεν ὁ κώδιξ ἔχει ὄξυθερκοῖεν.—σ. 411, 31. Ἀντὶ τοῦ ὄν γράφε οἷς.—σ. 412, 2. Ἀντὶ τοῦ ἡμῖν γράφε ὑμῖν διωρῶμενον ἐν τῷ κώδικι ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἡμῖν.

4 φ. 10^α). [Γεωργίου Τορνέκη] «Τῷ μεγάλῳ σκευοφύλακι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κυρῷ Ἰωάννῃ τῷ Παντεχνῇ ἀπὸ Ἐφέσου».

Ἄρχ. Ἄρά σοὶ διὰ μνήμης ἡμεῖς, παναγιώτατε δέσποτα. Τέλ. καὶ εἰ μὴ ἐτείεσθη, ὑπομνήσω πάλιν καὶ ἀναγκάσω τελεσθῆναι.

5 (φ. 10^β). [Τοῦ αὐτοῦ] «Τῷ υἱῷ τοῦ μεγάλου ἑρευγγαρίου κυροῦ Κωνσταντίνου κυρῷ Ἰωάννῃ τῷ Κομνηνῷ».

Ἄρχ. Ἄρά γε οὐχ ὁ παρὰ τῷ Εὐαγγελίῳ σοὶ ἐκεῖνος ἐγὼ, πανοέβαστέ μοι αὐθέντα καὶ ἐν μοναχοῖς τιμιάτατε. Τέλ. πρόσειπε ἐξ ἡμῶν τὸν τιμιάτατον.

6 (φ. 10^β). [Τοῦ αὐτοῦ] «Κυρῷ Ἀλεξίῳ Κοντοστεφάνῳ».

Ἄρχ. Πότε ἦξω καὶ ὀφθῆσομαι τῷ προσώπῳ σου ; Τέλ. καὶ δοκοῖης πῦσι τὰ παρ' ἐτέρων ἐπισυναγόμενα καὶ ζόφωσίν τινα ἐμπαιεῖν δοκοῦντα τοῖς τῆν σὴν μὴ ἐπιγινώσκουσιν ἐγγυτέρω λαμπρότητα διαλύων νεφύδρια.

Εἰς Ἀλέξιον Κοντοστέφανον ἔχομεν τὴν εἰκοστὴν πρῶτην τῶν θεολογικῶν ἐπιστολῶν Μιχαὴλ τοῦ Γλυκᾶ. Ἦτο δὲ οὗτος στρατηγὸς καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Ἀλεξίου Β' ¹. Ἀλλὰ πιθανῶς δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τούτου, ἀλλὰ περὶ τοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς βασιλείας τοῦ Ἀλεξίου Γ' Ἀλεξίου Κοντοστεφάνου τοῦ μνημονευομένου ὑπὸ τοῦ Νικήτα Χωνιάτου ὡς ἀστροθεάμονος καὶ πάλκι τῆ βασιλείᾳ ἐνεθρευόντος, ὅστις καὶ ἀνηγορεύθη ὑπὸ τινῶν τῶν ἀντιπολιτευομένων τοὺς Κομνηνοὺς, ἀνκηρυξάντων αὐτὸν αὐτοκράτορα, ἕως ὃ ὄχλος τῶν συγκλύδων ἐκείνων διςκαζάσθη

¹ Krumbacher Michael Glykas. Ἐν Μονάχῳ. 1895 σ. 435 κ. ε.

ὑπὸ τῶν περὶ Εὐφροσύνην τὴν Κομνηνὴν¹. Εἰς τοῦ ἑτέρου τούτων τὴν σπάθην ἀνκφέρεται τὸ περὶ τῷ Ducange ἐκδοσθὲν ἐπίγραμμα².

7 (φ. 10^β). [Τοῦ αὐτοῦ] « Τῷ μεγάλῳ οἰκονόμῳ καὶ δικαιοδότη τῷ Ἀριστηνῷ ».

Ἄρχ. Ἀναγιγνώσκεις ἡμέραν ἄγω, παναγιώτατε δέσποτα, τὰ πρὸς τὴν σὴν τιμότητα διαγαράττων γράμματα. Τέλ. ὕψ' οὗ καὶ στηριχθεῖη ἡ ἀγιότης σου καὶ τὸν δρόμον τῆς εὐσεβείας τελέσαι καὶ τὸν . . .

Ἡ ἐπιτομή Ἀριστηνὸς δὲν πρέπει, νομίζω, νὰ κτύπιθῇ πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ Ἀλέξιον Ἀριστηνὸν τὸν συντάξοντα τὴν Σύνοψιν κανόνων.

8 (φ. 11^α). [Τοῦ αὐτοῦ] « Τῷ ἐπὶ τῶν οἰκεικῶν καὶ νομοφυλάκι κυρῷ Θεοδώρῳ τῷ Παντεχνῷ ».

Ἄρχ. Ὅσον ἐκ τῶν περὶ ἐμὲ περιαντιλουμένων ἔχω καθημέραν τὴν ἀθυμίαν, μεγαλοδοξοτάτε μοι αὐθέντα, τόσον ἐκ τῶν σῶν τὴν εὐθυμίαν ἀντεπιρρεῦσαι μοι εὖχομαι. Τέλ. δε καὶ εἴη διαφυλάττων σε ἀπὸ πάσης κακότητος.

Ἐν κτύπῃ τῇ ἐπιστολῇ καὶ τάδε· Τὴν περὶ τῶν θεῶν γαῖαν τί ἂν εἰδῶσι σοὶ γράφοιμι; Ἀναλόγισαι πρὸ χρόνων ὅσων ἐωράκεις αὐτὸν ὅπως ἐώρακας ἔχοντα καὶ ἀλλόγισαί μοι τὴν ἄρι τούτου κατάστασιν. Οὐκ ἔστιν γὰρ ἡμέρα μὴ καθ' ἣν ἐκ τῶν αὐτοῦ σφαιρωμάτων ὥσπερ ἐξ οὐρανοῦ πύλαι Ῥοδίοις χρυσοῦ καταρρέει ψήγματα οὐκ εἰς εὐπραγίαν, ἀλλ' εἰς δυσπραγίαν τῶν ἐν αὐτῷ. Λεδοικότες γοῦν τὴν θείαν περιπατοῦμεν ἀλλήν, ἵνα μὴ θλασθῶμεν τὴς κεφαλᾶς τῇ μετὰ τῶν ψηφίδων καταφερομένῳ τιάνῳ, οὐ τὰ τῶν καρήνων ἀμενηγὰ καταθραῦσαι δεδυνημένῳ, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ ἰσχυρά. Τοιαῦτα τὰ ἔνδοξ, ἃ καὶ συνθρόπτει μου τὴν ψυχὴν καὶ ἀνδρῶν ἠδέως ἔῃ τὸν ἥλιον. Ὅποια δὲ τὰ ἐκτός; Τὰ μὲν ἐκ τοῦ δουκὸς οὐ φαῦλια πολλὴν γὰρ περὶ ἡμᾶς παρόντας παρῶν ἐμφαίνει χρηστότητα· τὰ δ' ἔξω τούτου πάντα ἀνιαρά. Καὶ οἷς μὲν ὀρώμεθα οὐ πάνυ τί ἀνυώμεθα, τὰ δ' ἐκ τῶν μὴ ὀρόντων ἡμᾶς βέλη πυκνὰ καὶ ἀφόρητα, καίτοι μακροῦθεν βαλλόμενα. Ὑπὸ γὰρ ἐπὶ φορελῶν τὴ τῆς ἐκκλησίας ὑπόφορον, ἀλλ' ἡ ταύτης παλαιὰ περιφάνεια εἰς ἀφρασιμὸν ἄρτι κινδυνεύει ταύτη καθίστασθαι.

Τὰ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ χωρίου τούτου ἀνκφέρονται εἰς τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐξέδοκα δ' αὐτὰ τῷ 1878 ἐν τινι περὶ αὐτοῦ πραγματείᾳ³.

9 (φ. 11^β). [Τοῦ αὐτοῦ] « Τῷ γραμματεῖ τοῦ πατριάρχου καὶ ὑπομνησκόντι τῷ Βουκινάτῃ ».

Ἄρχ. Θεοφιλέστατε καὶ σοφώτατε, ἡγαπημένε μοι δέσποτα, ὥσπερ ἐγὼ χαίρω τοῖς σοῖς εὐπραγίμασιν, οὕτως ἀθυμεῖν καὶ σὲ οἶμαι τοῖς ἐμοῖς δυσπραγίμασιν. Τέλ. ὁρᾶτε λέγω τοὺς λύκους μὴ τῷ ποιμνίῳ συναναμίξητε.

¹ Νικήτα Χωνιάτου ἐκδ. Βόγνης σ. 600, 19 κ. ε.

² Ducange Familiae Byzantinae ἐκδ. Παρισίων σ. 181, ἐκδ. Βενετίας σ. 151.

³ « Περὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου » ἐν τῇ Παρνασσῷ Τόμ. Β' σ. 878.

10 (φ. 11^β). [Τοῦ αὐτοῦ] «Τῇ θυγατρὶ τῆς πορφυρογεννήτου καὶ καισαρίσσης κυρᾶς Ἄννης κυρᾶ Εἰρήνη».

Ἄρχ. Ὡκνοῦν τὴν παροῦσαν γραφὴν, ἁγία κυρία μου καὶ πατιὸς τιμίου ὑπερημένη ὀνόματος. Τέλ. καὶ δώσει παρ' ὑμῖν αἴθρην ιδέσθαι πάλιν ἀνέφελον.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ καὶ τάδε· Τὴ δὲ ἡμέτερα ; Ἀλλὰ μοι τὸ δάκρυον ἐπίσχευς. Οὐκ ἔστιν οὐδαμῶθεν παραψυχὴ, οὐκ ἐν τοῖς πραγματικοῖς, οὐκ ἐν τοῖς πνευματικοῖς. Ἀνθρώποις ἐνεκύρσαμεν τὴν κακίαν πλουσιοτότοις ὅσον εἰσὶ τὰλλα πενέστατοι. Θλίβουσιν ἡμᾶς τὰ ἡμέτερα τί δὲ τὰ τῶν ἄλλων ; ὅτι δεινότερα, πλείον θλίβουσι. Τὰ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίας Ἱερουσαλὴμ μόνος προσηκότως ἂν ἐτραγώδησε. Μόνον γὰρ οὐχ, ὃ φησὶν Ἡσαΐας, ἐμπεπύροισαι πυρὶ καὶ ἀνέσκαπται, τὰ δ' ἄλλα μικρόν τὰ τῆς Βαβυλῶνος πέπονθε. Νοσοποιοῦσι γὰρ ἐγῆνοι καὶ σειρήνες ἐν αὐτῇ ἀναπαύονται, οἱ δὲ ποιμένες ἐν αὐτῇ οὐ μὴ ἀναπαύσονται. Τὰ ὄρατα τῆς ἐκκλησίας γέγονεν εἰδεχθῆ ὄνθοις ὀρνίθων κατὰστικτα καὶ τὰ ἐκ δωματίων κατὰ τὴν παροιμίαν φερόμενα ἐν ἄλλοις οὔτε πληροῦν τὴν χεῖρα τοῦ τέμνοτος ἔχουσι τάχιον ἀναιδέμενα, ἐν ἡμῖν δὲ καὶ θάλλουσιν ἀεὶ καὶ θέρος ἂν συστῆσαιεν πολυάνθρωποι. Τὰ ὑπερῶα γὰρ τῆς ἐκκλησίας ὡς ἔλος γέγονε. Ταῦτα ἐμερίσατό με, κατέγραφέ με, κατέλαβέ με σκότος λεπιδῶς, ὅτι ἐγένετο εἰς συρηγμόν ὁ οἶκος θεοῦ καὶ ἡχου τῶν σειρήνων ἐμπέπλησται. Τὰ μὲν ὄν ἐνδον οὔτω μετατίθειον ἐνδον μένοντα, τὰ δ' ἐκτός, ἐπὶ ἀνοίξω τὰς θύρας, ἀφόρητα. Πάντα ταῖς χερσὶ τῆς ἀδικίας κατασπαράσσονται. Ὁ μηδὲν ἔχων τοῦ ἔχοντος ὀλβιώτερος συνελὼν εἰπεῖν, καὶ ὡς νοσοῖαν τὴν οἰκουμένην καταλαβοῦσα ἡ ἀδικία οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ τὰ πάντα συμπεριείληψε. Ἐπὶ τούτοις ἄριστον ὀδύνης ἐσθίω καὶ πόμα πίνω πικρίας, οὐ μόνον ἐκ τοῦ τῆς ψυχῆς ταῦτα πάσχων ἀλγίματος, ἀλλ' ὅτι μοι καὶ ἀληθῶς ὁ ἄριστος κέγχρου καὶ μελίτης ἐμπικραίνεται τῷ θυράματι. Οὐ γὰρ οἶνον ἔδουσι, οὐ πίνουσι αἴθρα οἶνον παρ' οἷς ἐλάχομεν. Ὡν τὴν ζύμην οὐκ ἔχοντες, ὡςπερ πάλαι τὴν τῶν Φαρισαίων ὁ κύριος τοῖς Ἀποστόλοις παρεκελεύσατο, τῆς αἰγυπτιακῆς ζύμης καὶ ἄκοντες ἐμπιπλάμεθα. Ἐπὶ τούτοις ἐπιπλάμεθα τὸ ἀπρόδητες καὶ ἀνοήτως ἀσθανόμεθα τὸν μετάρμελον ἔχοντες. Μίαν μόνον λύσιν εἰρήσκομεν, τὴν πρὸς ὑμᾶς δραμεῖν ταχὺ φέρουσαν, ὃ καὶ πάντως ποιήσομεν, τοῦ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως ἐπαναζεύξαντος. Σὺ δὲ ἀλλὰ μοι τὰς εὐχὰς ἀποτροπαίους πέμπε τῶν συμφορῶν καὶ πρὸς θεὸν λόγους ὑπὲρ ἡμῶν ἐπεδε παρακλήτορας, ὅπως ἡμᾶς ὑπὲρ ἔρος τοῦ συνέχοντος ἡμᾶς τοῦδε ἰύσασθαι (ἐκ τοῦ ἰύσεται) καὶ δώσει παρ' ὑμῖν (ἐκ τοῦ ἡμῖν) αἴθρην ιδέσθαι πάλιν ἀνέφελον.

Τοῦ ἀνωτέρω χωρίου τὸ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀναφερόμενον μέρος ἐξέδωκε ὁμοίως τῷ 1885¹.

Ἄνια πορφυρογεννήτος καὶ καισαρίσση. ἡ μήτηρ τῆς εἰς τὴν ἀπευθύνεται αὐτῇ ἡ ἐπιστολῇ, εἶνε ἀναντιρρήτως ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ καὶ σύζυγος τοῦ καισαρος Νικηφόρου Βρυεννίου Ἄννα, ἡ γνωστὴ συγγραφεὺς τῆς Ἀλεξιάδος. Τὴν δὲ θυγατέρα αὐτῆς Εἰρήνην, πρὸς τὴν ἡ ἐπιστολῇ τοῦ Τορνίκου, γινώσκουμεν ἐκ τοῦ Τυπικοῦ τῆς ὑπὸ τῆς μάμμης αὐτῆς, τῆς αὐτοκρατορίας Εἰρήνης, συζύγου Ἀλεξίου Α', ἰδρυθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς τῆς Κεχαριτωμένης, ὅπου ἡ Εἰρήνη, ἐπονομαζομένη Δούκικη, λέγεται ἀπαραλλάκτως ἐν

¹ Ἐν τῷ Παρνασσῷ ἐνθ' ἀν.

τῇ προκειμένη ἐπιστολῇ θυγάτηρ τῆς πορφυρογεννήτου καὶ καισαρίσσης κυραῖς Ἀννης ¹.

11 (φ. 12^β). [Τοῦ αὐτοῦ] « Τῷ μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν ἔτι διάκονος καὶ ὑπομνηματογράφος ὦν ».

Ἄρχ. Ὡς ἠδεῖα σου ἡ φωνή. Τέλ. Ἡ ἅγια εὐχή σου μεθ' ἡμῶν εἴη.

Ἡ πρὸς τὸν Μιχαὴλ Ἀκομινάτον ἐπιστολὴ αὕτη ἐξεδόθη ἤδη ὑπ' ἐμοῦ ². Μετὰ δὲ νέαν ἔκδοσιν ἀντιβολὴν διορθούσθω ἐν μὲν σ. 412, 17 τὸ δυστυχούσης εἰς δυστυχούσαν, ἐξαλειφόμενου τοῦ μετὰ τὸ ἐπόμενον ἐσχάτως κόμματος, ἐν δὲ σ. 413, 30 ἀντι Καὶ γὰρ [εἰ] γράφε κὰν γὰρ, ἐν δὲ ταῖς ὑποσελιδίαις σημειώσῃς προστεθῆτω ἐν σ. 412, 6 ἡ γραφὴ τοῦ κώδικος σὺαγόνες.

12 (φ. 12^β). [Τοῦ αὐτοῦ] « Τῷ σεβαστῷ καὶ λογοθέτῃ τοῦ δρόμου κϋρ Ἰωάννη τῷ Καματηρῷ ὅτε ἦν ἔτι ὑποψήφιος Ἐφέσου ».

Ἄρχ. Πανσέβαστέ μου αὐθέντα οὐχ οὗτος σοι ἐκείνος ἐγὼ δ' ἀγροῖκος καὶ ἐσιώτης. Τέλ. Ὡς καὶ εἴη διατηρῶν τὴν σεβασμίαν κεφαλὴν πάσης ἀνωτέραν κακώσεως.

Τοῦ Ἰωάννου Καματηροῦ ὡς λογοθέτου τοῦ δρόμου μνημονεύει ὁ Νικήτας Χωνιάτης ³, καὶ ἄλλως δ' εὗρισκομεν αὐτὸν δρῶντα ἐπὶ τοῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ μέχρι τοῦλάχιστον τοῦ 1166 ⁴. Συνέγραψε δὲ καὶ ἀστρολογικὰ ποιήματα ⁵. Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέηται πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ κανικλαίου καὶ ὕστερον μητροπολίτην Βουλγαρίας Ἰωάννην Καματηρὸν ⁶, καθ' ἃ ὀρθῶς διέγνω ὁ Ἐμμανουὴλ Miller ⁷, ὅτε πρὸς τὸν ἰκανῶς μεταγενέστερον ὁμώνυμον πατριάρχην, καθ' ἃ παρετήρησεν ὁ Krumbacher ⁸.

13 (φ. 13^α). [Τοῦ αὐτοῦ] « Πρὸς τὸν πρῶτον τοῦ Γάνου ».

Ἄρχ. Τιμιώτατε καὶ ἡγιασμένε μοι πάτερ, πρῶτοι σοι καὶ πάλιν γραφῆς ἀρχόμεθα. Τέλ. ὑπ' ἀλλήλων ὡς ἀδελφοὶ βοηθούμενοι.

14 (φ. 13^α). Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν περιπόθητον ἐξάδελφον τοῦ

¹ Miklosich - Müller Acta et Diplomata. Ἐν Βιέννῃ. 1887. Τόμ. Ε' σ. 375 καὶ σ. 387. Πρὸς. Ed. Kürtz ἐν τῇ Byzantinische Zeitschrift Τόμ. ΙΣ' (1907) σ. 95 κ. ε.—Chalandon Jean II Comnène et Manuel Comnène. Ἐν Παρισίοις. 1912 σ. 16, 17, 27.

² Μιχαὴλ Ἀκομινάτου τοῦ Χωνιάτου τὰ σωζόμενα Τόμ. Β' σ. 412 κ. ε.

³ Ἐκδ. Βόννης σ. 141, 5.

⁴ Ἴδε Chalandon ἐνθ' ἀν. σ. 223, 224, 450, 649.

⁵ Krumbacher Geschichte der byzantinischen Litteratur σ. 760 κ.ε. ἑλλ. μεταφρ. Σωτηριάδου Τόμ. Β' σ. 721.—Chalandon ἐνθ' ἀν. σ. 224 σημ. 2.

⁶ Νικήτα Χωνιάτου ἐκδ. Βόννης σ. 355, 41.

⁷ Notices et extraits des manuscrits de la Bibliothèque nationale Τόμ. ΚΓ', 1872, σ. 42 κ. ε.

⁸ Ἐνθ' ἀν. σ. 761. ἑλλ. μεταφρ. Σωτηριάδου Τόμ. Β' σ. 723. Ἐν τῷ Index historicus τῆς ἐκδ. Βόννης σ. 949 συναναφύρονται εἰς ἓνα καὶ οἱ τρεῖς διάφοροι Καματηροὶ οἱ ἔχοντες τὸ προωνύμιον Ἰωάννης.

ἀγίου ἡμῶν βασιλέως κῦρ Ἀνδρόνικον Κομνηνὸν ὡς ἀπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δημητρίου ὅτε ἦν ἐν Βρανιτζόδη ».

Ἄρχ. Τολμῶντες οἱ δοῦλοι σου γράφομεν. Τέλ. καὶ τὰλλα οἷς εὐλογεῖται παρὰ Δαυίδ ὁ τὸν Κύριον φοβούμενος ἄνθρωπος.

15 (φ. 14^α). « Τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν ».

Ἄρχ. Ἀ μὲν ὁ χρόνος ἤνεγκε, παραγιώτατε δέσποτα. Τέλ. Ὡς ἐξ ἡμῶν πρόσ-
εϊπε τοὺς ἡμετέρους καὶ σοὺς, τὸν ἐμὸν ἀντάδελφον, τὸν ἐμὸν ἐξαδελφον, εἶπερ ἔτι
αὐτόθι ἐστίν.

Ἐξεδόθη ὑπ' ἐμοῦ¹. Ἐν τῇ ἐκδόσει μου ἐκείνη ἐν σ. 415, 10 ἀντὶ στοχαζό-
μεθα. Μέτρον γράψε στοχαζόμεθα μέτρον.

16 (φ. 14^β). « Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν ».

Ἐξεδόθη ὑπ' ἐμοῦ². Ἐν τῇ ἐκδόσει μου ἐκείνη διόρθου ἐν μὲν σ. 418, 6 νομί-
ζοντες ἀντὶ νομίζοντας, ἐν δὲ σ. 418, 21 ἂν γράφοιμι ἀντὶ ἀντιγράφουμι.

17 (φ. 17^α). « Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν ἐκ Δυρραχίου ὑπο-
στρέψαντα ».

Ἄρχ. Ἡοθήν τῇ ἐπαρόδῳ σου, παραγιώτατε δέσποτά μου. Τέλ. ταῖς πρὸς τὴν
πάναγνον Παρθένον καὶ Θεοτόκον εὐχαῖς σου ἀεὶ στηρίζων ἡμᾶς.

Ἐξεδόθη ὑπ' ἐμοῦ³. Ἐν τῇ ἐκδόσει μου ἐκείνη διόρθου ἐν μὲν σ. 422, 22 τὸ
Πανευγένου εἰς Παντευγένου, ἐν δὲ σ. 432, 31 τὸ ἐκεῖ εἰς ἐκ δὲ, ἐν σ. 425, 17 τὸ
αἰσχροουργίας εἰς αἰσχροουργίαν, ἐν σ. 425, 28 τὸ ἐφοδιασθεῖς εἰς ἐφοδιασθείη, ἐν
σ. 425, 30 τὸ Σεμεὰ εἰς Σεμεεῖ, ἐν σ. 427, 1 τὸ τοῦ εἰς τὸν κχι ἐν σ. 427, 5 τὸ γε-
νόμενος εἰς γινόμενος.

18 (φ. 16^β). « Τοῦ αὐτοῦ (ἐν τῇ ᾧα) Πρὸς τὸν ἐν Ἐφέσῳ ἐνεργ-
γοῦντα τὰ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου Γιφάρδου ».

Ἄρχ. Μεγαλεπιφανέστατέ μοι αὐθέντα, οὐκ ἔστιν διαψεύδουσαι τὰ σοφῶς παροι-
μαζόμενα. Τέλ. ὁ Κύριος εἶη διαφυλάττων σε ἐναντίου παντὸς ἀνώτερον.

Ἐπαινῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ὁ Τορνίκης τὴν ἐν ἀγαθότητι ὁμοιότητά τοῦ
πρὸς ὃν ἐπιστέλλει πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, τὸν δοῦκα, ζητεῖ προστασίαν καὶ ὑπὲρ
τῆς τῶν Ἐφεσίων ἐκκλησίας, προσθέτων τὰδε Ἐσται δὲ τοῦτο, εἰς ἀντιλήψαι
τοῦ παρ' ἡμῶν ἀποσταλλέντος λογιωτάτου πατριαρχικοῦ νοταρίου τοῦ ἐξαδέλφου
μου κυροῦ Εὐθυμίου καὶ ^{οἱ}συνεργείης αὐτῷ ἐν ταῖς τῆς ἐκκλησίαις δουλείαις ἐνθα
ἂν ἐν χρεῖα γένοιτό σου τῆς ἀντιλήψεως.

19 (φ. 16^β). « Τοῦ αὐτοῦ τῷ Σμύρνης ».

Ἄρχ. Τοῦτ' ἐκεῖνο τὸ σὸν μάντευμα, παραγιώτατε δέσποτά μου, μᾶλλον δὲ τὸ

¹ Ἐνθ' ἀν. σ. 415 γ. ε.

² Ἐνθ' ἀν. σ. 417 γ. ε.

³ Ἐνθ' ἀν. σ. 420 γ. ε.

τῶν πολλῶν εἰπεῖν ἀληθέστερον. Τέλ. καὶ γένοιτο καὶ προσιδεῖν ἀλλήλους καὶ προσμιλῆσαι καὶ ἐν ἀλλήλοις ἀγαλλιασθῆναι τὴν πνευματικὴν ἀγαλλίασιν.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἀγγέλλει τὴν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἐφέσου κλήσιν διὰ τῶν ἐξῆς: Τὰ μὲν οὖν τῆς ἱερωσύνης ἤδη τετελέσμεθα, προῆ δέ σοι δοθεῖη τυχὸν ἀπὸ χειρὸς τοῦ γραμμα καὶ τοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης χορίσματος χορηγησόμεθα καὶ εἰ μὴ ταχυνή τις διεκρηγύττειτο τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως ἢ πρὸς τὴν μεγαλοπάλιν ἔλευρις, τάχιον ἢ ἐπέστημέν σοι φιλουμένῳ φιλοῦντες καὶ φιλοῦντι φιλούμενοι. Ἦν δὲ ἀλλ' ἡμεῖς τυχὸν ἐμβραδυνοῦμεν, τῆς δὲ ἡμετέρας ἐλεύσεως προτομιαστικῶν ἐξαπεστέλλομεν τὸν πατριαρχικὸν νοτάριον καὶ ἐξάδελφόν μου κῦρ Εὐθύμιον, ὑπὲρ οὗ ἐξαιτεῖται τὴν ἰθικὴν συνδρομὴν τοῦ Σμύρνης.

20 (φ. 17^α). « **Τοῦ αὐτοῦ** πρὸς τὸν σεδαστὸν κῦρ Ἀλέξιον τὸν ἐργονογ τοῦ καίσαρος τοῦ Βρυεννίου ὄντα δοῦκα τοῦ Δυρραχίου καὶ τῆς Ἀχρίδος ».

Ἄρχ. Πρότερον μὲν, ὃ ἄγε κύριέ μου καὶ παντὸς ὀνόματος τιμίου ὑπέροφου, πόρρω τῶν κινμάτων ἐσὸς καὶ ἀπαιθέσιν ὀφθαλμοῖς μακρόθεν βλέπων τοὺς θαλαττεύοντας, τοὺς ἄλλους πάντα οἰκτειρῶν τῷ ἔλεει τῆς φύσεως ὡς ὑποβρυχίους φερομένους ἀγρίοις κύμασι τοὺς Ἀχριδιώτας ἐν μακαρίοις εἶχον καὶ ἐν ἡμέραις κακαῖς εὐδαιμόνιζον.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ καὶ τὰδε Ταῦν δὲ φωνῆς ἤδη φορολόγων ἐνωτιζόμενος καὶ καλαμώσεις πρακτόρων οὐκ ἐκ τῶν προφητικῶν βιβλίων, ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων ἐκδιδασκόμενος, μετὰ πάθους τὸν μακαρισμὸν ποιῶμαι καὶ ζηλοτιπῶ καὶ Ἀχριδιώταις, ταῦν δὲ καὶ Ἐπιδαμνίοις καὶ τὸν ζῆλον ὁμολογεῖν οὐκ αἰσχύνομαι, καὶ τότε καὶ τῷ ἐμῷ τῶν Ἐφεσίων κλίματι κατὰ κορυφὴν ὁ ἀστὴρ οὐρανός ἐναστράψει συχνάκις ἐπεύχομαι . . . Ὅντως ἄξιος ἐχρημάτισας τῶν εὐχῶν τῆς ἁγίας δεσπότιδος· οὕτω τὴ τῆς διδασκαλίας οὐκ εἰς στείραν καὶ ἄγονον καρδίαν, ἀλλ' εἰς βαθύγειον τε καὶ λιπαρόγειον κατεβάλετο σπέρματα . . . Καὶ δῆτα καὶ ἐν πράγμασι τὰ τῆς χρηστῆς ἐπιδεικνύεις καθημέραν παιδεύσεως καὶ σου ἀμφὶ τῶν ὑπάντων φέρεται σιόμασι τὸ εὐσεβές, τὸ σὺφρον, τὸ δίκαιον, ἡ γαλήνη, ἡ ἐπιείκεια καὶ ἡ ὑπάντων τούτων κοσμήτερα φρόνησις. Τέλος προκκαλεῖ ὑπὲρ τοῦ τὸ παρὸν χειρίζοντος Δημητρίου, ἐπιφέρων τὰδε· καὶ συνέσει γὰρ κεκόσμηται καὶ τῆς τοῦ ὑμετέρου δοπητίου μετέσχε παιδεύσεως, καὶ κατὰ τὴν εἰς τοὺς δεσπότας πίστιν οὐδενὸς εὐρήσεις ἐλαττούμενον, εἴ τι οὖν ἐπ' αὐτῷ ὁ θεὸς ὁδηγήσει σε.

21 (φ. 17^β). [**Τοῦ αὐτοῦ**] « Ἰωάννη τῷ Καματηρῷ ».

Ἄρχ. Πανσέβαστέ μου ἀνθέντα, χάρις πολλὴ τῷ λόγῳ καὶ τοῖς ταπεινοῖς ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἐν ὑψει παρησιας χαριζομένῳ καὶ τοὺς ὑψηλοὺς ὑμᾶς τοὺς χθαμαλοὺς μὴ ἀπαξιῶν ἀναπεύδοντι. Τέλ. καὶ ἀντιδοίη σοι θεὸς τὰ ἀεὶ μείζονα καὶ πλείω εὖ ποιεῖν δύνασθαι, ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν προάγων σε.

22 (φ. 17^β). « **Τοῦ αὐτοῦ** τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν ».

Ἄρχ. Δέδοικα μὴ καὶ τὴν προτέραν αἰτιάση μοι σιωπὴν. Τέλ. Προσκυνεῖ τὴν ἁγιωσύνην σου ὁ αὐτάδελφός μου καὶ ἅπαντες οἱ ἔμοι.

Ἐξεδόθη ὑπ' ἐμοῦ¹. Ἐν τῇ ἐκδόσει μου ταύτῃ ἐν σ. 428, 14 ἀντὶ τῶν τε γράψε τῶν τιμι.

¹ Ἐνθ' ἀν. σ. 427.

23 (φ. 18^α). [Τοῦ αὐτοῦ] «Ἰωάννη τῷ Καματηρῷ».

Ἄρχ. Πανσέβαστέ μου αὐθέντα, ἐπαινῶν (ἐκ τοῦ ἐπαινῶ) σε τῆς πρὸς ἀνθρώπων φιλίας, οὐκ ἐπαινεῖν ἔχω τῆς πρὸς θεόν. Τέλ. Ταῦτα θαρροσύντως πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν ἐφ'θεγζάμην, τὴν ἀρχῆθεν ἀκραιφνή κατὰ θεόν περισώζων πίστιν.

24 (φ. 18^β). Τοῦ αὐτοῦ «Ἰωάννη τῷ Καματηρῷ».

Ἄρχ. Λέει μοῦ τὴν γλῶτταν ἡ σὴ γλῶττια, πανσέβαστέ μου αὐθέντα, πρὸς ἡμᾶς λειλυμένη καὶ ἡμᾶς μετὰ τῶν γνησίων προσφθεγγόμενη. Τέλ. ἀγαγγελεῖ σοι πάντα ὁ ἐμὸς οὗτος ἀδελφός, ὅν ἐν τοῖς οἰκειοῖς συντάττεις· διπλοῦν ἔξεις Γεώργιον, εἰ τίλλα μὴ ζρησάτον, ἀλλ' οἷν οὐκ ἀγνώμονα καὶ ἀχάριστον, ἀνακηρύττειν ἀγνωμόνως εἰδῶτι ἅπαντα εἰς πάθει. Ἡ ἀντίληψίς σου μεθ' ἡμῶν ἔση, ὡ τὸν τρόπον πλέον ἢ τὴν ἀξίαν σεβάσμιε.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τούτῃ ἀξία σημειώσεως ἡ λέξις περιπέζια.

25 (φ. 18^β). Τοῦ αὐτοῦ «Τῷ σεβαστῷ τῷ ἐπὶ τῶν δεγῆσεων κυρῷ Ἀνδρονίκῳ τῷ Καματηρῷ».

Ἄρχ. Πανσέβαστέ μου αὐθέντα, οἶδας ὡς αἱ τῶν πραγμάτων μεταβολαὶ καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων ἔξεις συμεταβάλλειν πεφύκασι. Τέλ. ὅς καὶ εἴη διατηρῶν τὴν ἐμὴν σεβασμίαν σου κεφαλὴν πάσης ἀνωτέραν ἐπιβουλής.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τούτῃ καὶ τάδε· Ἦν ὡςπερ ὁ τότε καιρὸς οἰωπᾶν οὕτως ὁ νῦν τοῦ λαλεῖν καὶ πάντας πρὸς ἐπικουρίαν ἐφέλκεσθαι. Μετὰ γὰρ τοι τὸν ὄιον Χριστὸν ἐν ἑαυτῷ περιφέροισι ποιμένα τῆς Ἐφέσου τὸν σὸν ἄλλος ἀνι' ἐκεῖνου σὸς ἐγὼ προχειρίζομαι, τῆς μὲν ἀρετῆς ἐκεῖνου πολὺν λειπόμενος, τῆς δὲ παρὰ σοῦ σιγμαχίας μὴ τόσον εἴη μοι λείπεσθαι. Ἦδη γοῦν πελάγει πραγμάτων παραβαλλόμενος καὶ πολὺν ἔσεσθαι μοι τὸν χεμιῶνα κατανοούμενος, τῆς σωτηρίας ὑμᾶς λιμένας ἀναμετροῦ.

26 (φ. 19^α). «Τοῦ αὐτοῦ τῷ ἐπὶ τοῦ κανικλείου κυρ Θεοδώρῳ - τῷ Στυπειώτῃ».

Ἄρχ. Ἄγιέ μου αὐθέντα, πέτρα καταφυγὴ τοῖς λαγωοῖς. Τέλ. οὕτω καὶ αὐτὸς τοῦ χριστιομιμῆτου βασιλέως τῷ στήθει ἐνοικιζόμενος καὶ τὴν ἐγκάρδιον ἀγαθούνην αὐτοῦ πρὸς πάντας διαπρεμπόμενος.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τούτῃ καὶ τάδε· Δέξαι τοίνυν καὶ ἡμᾶς σοὶ προσπεφευγίας, τὸ κοινὸν καταφύγιον, καὶ τοῖς ἐπὶ τὴν σκέλην καὶ ἡμᾶς ἔγγραφον, ὡς, εἰ μὴ τοῦτο καὶ ἡμῖν γένοιτο, πῶς ἂν τὴν τῶν πραγμάτων ζάλην ἐνέγκοιμεν ὄσοις τὴν τῶν Ἐφεσίων ἐκκλήσιαν περικλύζοσθαι οὐκ ἠγνόησας, εἰς ἣν ἡμεῖς οὐκ οἶδ' ὅπως παρὰ τοῦ Πνεύματος προσεκληθήμεν.

Τὸν Θεόδωρον Στυπειώτην, εἰς ὃν ἀπευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, γινώσκομεν καὶ ἐκ ποιήματος πρὸς αὐτὸν τοῦ Θεοδώρου Προδρόμου, ἐπιγραφόμενον πρὸς αὐτὸν ὡς γραμματικόν. Ἴδε *Migne Patrologia graeca* τόμ. ΡΛΓ' σ. 1373. Ἦτο δὲ καὶ τῶν φίλων τοῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ, οὗ ὁ αὐτοκράτωρ ἐκεῖνος ποιεῖται μνησίαν ἐν τῷ Τυπικῷ τῆς δπ' αὐτοῦ κτισθείσης μονῆς τοῦ Παντοκράτορος (Ἴδε *Dmitrievskij Typica* σ. 662), καὶ περιεβλήθη μεγάλως ἀρχῆς ἐπὶ τε αὐτοῦ καὶ τοῦ διαδόχου Μανουὴλ Καματηροῦ· ἐκπεσὼν δὲ τῆς εὐνοίας τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ κανικλείου, ἦν περιεβαλλόμενος μετέσχε τῆς ἐν ἔτει 1157 συν-

έδου. ἐτυφλώθη περὶ τὸ 1164. Πρβλ. Krumbacher Michael Glycas ἐν τοῖς Sitzungsberichte der philos.-philol. und der histor. Classe der K. bayer. Akad. d. Wiss. 1894 Heft III, σ. 406.—Chalandon Manuel Comnène σ. 223.

27 (φ. 19^α). « **Τοῦ αὐτοῦ** τῷ Γηφάρῳ κῦρ Ἀλεξίῳ τῷ δουκὶ τοῦ Θρακησίου ».

Ἔχει ὧδε Μεγαλειώτατε αὐθένια, πολλῶν τῶν ἐν πράγμασι δυσχερῶν τῇ ἀγιωτάτῃ τῆς Ἐφέσου ἐκκλησίᾳ προσόντων, ἃ καὶ πολλοὺς τὴν ἐκ Πνεύματος ἀγίου πρὸς αὐτὴν κλήσιν ἀποσεύσασθαι πέπεικε μετὰ τὴν εἰς θεὸν εἰς τε τὸν ἡγαπημένον Χριστῷ μαθητὴν πεποιθήσιν, ἐν μοι τοῦτο τὰ πολλὰ δυσχερῆ παραλογίσασθαι πέπεικε, τὸ τὴν σὴν μεγαλοδοξότητα τὴν τοῦ Θρακησίου περιέπειν ἀρχὴν καὶ ὑπὸ τὴν αὐτῆς ἐξουσίαν καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας ταύτης καθίστασθαι πράγματα. Οὔπερ οὐ μόνον ἢ ἐν πολέμοις ἀνδρεία καὶ τὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ τῶν Ῥωμαίων λάχους ἀνδραγαθήματα ἐξ αὐτοῦ σοι μείρακος περιίδεται, ἀλλὰ καὶ τὸ χρηστότητες καὶ τὸ φιλοδίκαιον τό τε περὶ τὰ θεῖα σέβας καὶ τὸ τῶν ἐκκλησιῶν Χριστοῦ ἀντιληπτικὸν τοῖς ἀπάντων στόμασι περιίδεται. Οὐκ ἔστιν οὖν ὅς γε μνησθεὶς τῆς ἐνθαδὶ ποτέ σου ἀρχῆς οὐκ εὐθύς καὶ ταῦτα προσέθετο μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ

τὴν χρηστοίθειαν ^{εἰν} προσαρτιμύσας καὶ τὴν εὐσέβειαν, ὥστε σε συμβαίνει νικᾶν τοὺς μὲν ἀντιπάλους Πέρσας ἢ Σκύθας τῇ ἀνδρείᾳ καὶ τῇ ἰσχύι τοῦ σώματος, τῇ δὲ τῆς ψυχῆς εὐγενείᾳ καὶ τῇ χρηστότητι ἀνθρώπου ὁμοῦ ξύμπαντας. Καὶ σου τὸ μὲν ξίφος πεφρίκασιν οἱ ἀντίμαχοι καὶ μόνον ἐνωτισάμενοι τοῦνομα ὄλας (ἐκ τοῦ ὄσας) ἀνένιες ἡνίας φεύγουσι, τῇ δὲ τοῦ ἡθους γαληνότητι καὶ τῷ πρᾶν τῆς ψυχῆς καταστήματι ἀλχημαλώτους ἄγεις τοὺς ὑπὸ χεῖρα, καὶ πάντες χαίρουσιν ὑπὸ σοὶ ταπτόμενοι καὶ μακαρίζουσιν ἑαυτοὺς ὅποσοι παρὰ σοὶ τάττονται. Διὰ ταῦτα τοίνυν καὶ αὐτὸς, καίτοι ἄθλιον ἑμαυτὸν κρίνων ὅτι ἁμαρτίας ὢν ὑπότροφος ἄνθρωπος καὶ ἕν-που γέμων καὶ μολυσμάτων τῆς εὐαγοῦς ἱεραρχίας κατατετόλιμηκα, κατὰ τοῦτο γε καὶ μόνον μακάριον ἑαυτὸν λογίζομαι, ὅτι σου τὴν ἀρχὴν ταύτην διέποντος ὑπελθεῖν καὶ αὐτὸς τὴν ἱερωσύνην ἐκ θεοῦ ἔτυχον. Εὐχόμαι οὖν τῷ θεῷ ἐπὶ πολλοῖς ἔτεσι τῆς σῆς ἀπολαῦσαι χρηστότητος τοὺς αὐτόθι τᾶλλα τρισαθλίου ἀνθρώπου καὶ αὐτὸν ἐμὲ σὺν αὐτοῖς καὶ ὀφθῆναι τῷ προσώπῳ καὶ κατὰ στόμα προσομιλῆσαι καὶ λαβεῖν καὶ ἀντιδοῦναι, καθόσον ἔχομεν χάριτος. Τανῦν δὲ μήπω τὴν τῆς ἀρχιερωσύνης σφραγίδα (ἐκ τοῦ σφραγίδα) δεξάμενοι, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ἱερωσύνης τελέσαντες, ἐξαποστείλαντες δὲ μετὰ καὶ τῆς συνήθους πατριαρχικῆς τὸν παρόντα λογιώτατον πατριαρχικὸν νοιάριον καὶ ἐμὸν ἐξάδελφον ὥστε κατασχεῖν τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ μεριμνῆσαι ὅπως τὴν πρὸς τὰ αὐτόθι εὐοδὸν ἡμῖν ...

Μένει οὕτως ἀτελής ἡ ἐπιστολή.

28 (φ. 19^β). « **Τοῦ αὐτοῦ Τορνέκη** προοίμιον δετε προεβλήθη διδάσκαλος τοῦ Ψαλτήρος παρὰ πατριάρχου κῦρ Κοσμᾶ τοῦ Ἀττικοῦ ».

Ἄρχ. Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα. Τέλ. αὐτὸς ὑποθήσεται σοὶ τρόπους μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως καὶ ὅσα πρὸς τὴν προτέραν ἐπαναγάγοι κατάστασιν. Ὅτι οὖν τοσοῦτων ἀγαθῶν ἢ τῶν ψαλμῶν βίβλος πλήρης ἐστίν, ὅλαις χερσὶ ταύτης ἐχώμεθα.

Ὁ λόγος οὗτος περιστρέφεται εἰς ἐπαίνους τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ Ἡγλητρίου.

29 (φ. 21^β). « Λόγος τοῦ αὐτοῦ μητροπολίτου Ἐφέσου κῦρ **Γεωργίου τοῦ Τορνίκη** ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς πορφυρογεννήτου κυρᾶς Ἄννης τῆς καισαρίσσης, ἔτι ὄντος ὑπομνηματογράφου ».

Ἄρχ. Οὐκ εἴκαιρος ἡμῖν ὁ λόγος καὶ τὸ χρέος ἃ φασιν ὑπερήμερον καὶ μετὰ τὴν νόσον ὁ λατρός καὶ μετὰ τὸ τραῦμα τὰ φάρμακα. Τέλ. κληρονόμος Ἔσθθ θεοῦ, συγκληρονόμος Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ φάγῃς ἄρτον καὶ τὸ αἶμα καιρὸν πίης πόμα τοῦ τῆς σοφίας κρατήρος χαρδὸν ἀπορροφοῦσα καὶ ταῖς θεωρίαις λαμπρῶς ἐπεντυφῶσα αἰνεμάτων γυμναῖς καὶ ἐμψύσεων καὶ πρὸς τὴν ἄνω τῆς θεότητος βυθὸν ἀνατρέχουσα καὶ αἶμα σεννατεταινομένη, ταῖς σεραγικαῖς τάξεσι καὶ δυνάμεσι ἀντιροχος.

30 (φ. 35^α). **Προκοπίου Γάζης** ἐπιστολαί.

Ἄρχ. (ἀκέφ.). ... οὐδὲν τοῦτο προῖγμα πάντως καὶ ὅ τι ἂν λέγῃς οἶσω μετρίως, εἰ φθεγγομένοι ἀκούσομαι. Ἐπονται ἐπιστολαὶ Ἰερωνύμου, Φιλίππου ἀδελφοῦ, Ζαχαρίας, Νηφαλίου, Σίλα καὶ ἄλλοις. Τοῦ φ. 35^α πρέπει νὰ προηγηθῇ τὸ νῦν εἰς τὸ τέλος τοῦ κώδικος μετατεθειμένον φ. 316^α, περιλαμβάνον τὰς ἐπιστολάς Καισαρίου, Εὐδούλου, Πυθίου, Γερμανοῦ καὶ τελευτῶν εἰς τὰς λέξεις σὲ δὲ φιλονεικεῖν ἐπὶ τὸ μεῖζον ἐξάπτειν ἡμῖν τὸν ἔρωτα καὶ πόρρω γενόμενος ἄλλὰ καὶ προτασσόμενου τοῦ φ. 35^α τοῦ φύλλου τούτου λείπουσιν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἐπιστολῶν φύλλα.

31 (φ. 43^α). « Τοῦ **Γζέτζου Ἰωάννου** γραμμυτικοῦ στίχοι κατὰ διαβολέων τινῶν διασυρόντων αὐτὸν καίπερ ἐγγωνιῶντα ».

Ἄρχ. Ἐκ τῶν τραγίσκων οὐκ ἀμέλγεται γάλα
μόνον κορυπτειν εὐφρεῖς γὰρ οἱ τράγοι.

Τέλ. Τίς γὰρ λεόντων καὶ τραγίσκων ἡ μάχη ;
Στίχοι ἐν ἔλφ 27.

32 (φ. 43^α). « Τοῦ αὐτοῦ Ἴτεροι στίχοι πρὸς αὐτούς ».

Ἄρχ. Στυλβῶ θεοῦ μάχαιρα καὶ φάγε κρέα.

Τέλ. Θαροῦμεν εἰς σὲ συμπεράναι τὴν δίκην.

33 (φ. 33^α). « Τοῦ αὐτοῦ Ποίημα αὐθωρὸν καὶ ἀμελέτητον διὰ στίχων πολιτικῶν περιέχον πᾶσαν θεογονίαν ἐν βραχεῖ μετὰ προσθήκης καὶ κατάλογον τῶν ἐπὶ τὴν Ἰλιον ἀρίστων Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων ».

Ἄρχ. Φέρε ψυχὴ βασίλισσα, ψυχὴ φιλιστοροῦσα,

Τέλ. ἦν στρατηγὸς Ζελειωτῶν ὄντων ἐγγὺς τῆς Ἰδης.

Ἐξεδόθη ὑπὸ I. Bekker ἐν ταῖς *Abhandlungen der Berliner Akademie*. 1840 σ. 147 κ. ε. καὶ *Matrangia* ἐν τοῖς *Anecdota* Τόμ. Β' σ. 577 κατὰ δύο διαφόρους ἀλλήλων διασκευάς.

Τὰ ὑπ' ἀρ. 28-30 γεγραμμένα κατὰ δύο σελίδας.

34 (φ. 51^α). « Ἐπιστολαὶ τοῦ **Ἡελλοῦ** ».

α'. Ἄρχ. Θάμψε πρὸς ἡμᾶς, θαυμασιώτατατε. Τέλ. πᾶσαν μετακομίζων βιβλίον

ζητήν τε καὶ ἄροητον.—β'. Ἀντιγράμμι. Οὐ λυτῶ τὸν Ἥλιον ἐγώ.—γ' Ἡ πάντιμος ἡγή και πανάγαθος [ποῦ], ποῦ μοι ὁ παμφάτος ἀνήρ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὸ ἀδιδηφάγον ἐκεῖνο καὶ κοιλιόδουλον παπαδόπουλον ... τοῦ ἀναιδοῦς ἐκείνου καὶ προγάστορος ἀδελφοῦ σου;—δ'. Ἀρχ. Μᾶλλον ὁ ἀδελφός ἡμῶν ἀνιᾶται ... πρὸς ἰσχυρότατον γὰρ ἀνταγωνιστήν ὁ λόγος λόγος ἔστι σοι.—ε'. Ἀρχ. Τὸν εὐθύς εἰς ἀγάπην γενόμενον.—ς'. Ἀρχ. Τί οὐ φοιτᾷς πρὸς ἡμᾶς;—ζ'. Ἀρχ. Σεβαστόν σου τὸ γένος, σεβασμιόν σου τὸ ἀξίωμα, πολλῶ δὲ μᾶλλον σεβαστότερον τὸ πολίτευμα.

Οὐδεμία τῶν ἐπιστολῶν τούτων εὑρίττει μετὰ τῶν τοῦ Ἑλλοῦ παρὰ Σάθα (Μεταγωγικῆς Βιβλιοθήκης Τέμ. Ε' σ. 219 κ.ε.). Μόνον δ' ὁ ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. ε' Ἀντιγράμμιτι Ἥλιος δὲν εἶνε ἰσως ἄσχετος πρὸς τὸν ἐν ταῖς αὐτοῖσι σ. 402, 403 ἐπιστολῆς.

Μετὰ τῆς 5' καὶ 6' ἐν φ. 51β «**Τοῦ πατριάρχου**». Ἀρχ. Καὶ τὸν αἰσθητὸν ἥλιον εἰς φαῦσον τοῖς ἀνθρώποις καὶ θάλπειν ὁ δημιουργὸς ἀνῆψε.

35 (φ. 52^a). «**Τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Γεωργίου τοῦ Τορνίκη μητροπολίτου Ἐφέσου ἐπιστολῆ πρὸς τὸν πάπαν Ῥώμης ὡς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως περὶ ἐνώσεως ἐν ἧ καὶ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον συνιστᾷ ὡς μείζονα τοῦ τῆς Ῥώμης**».

Ἀρχ. Ἀπεκομίσθη τῇ βασιλείᾳ μου τὸ γράμμα τῆς οἷς ἀγιότητος καὶ ἐδήλου ὅτι μαθοῦσα παρὰ τοῦ πρίγκιπος Καπύης ὅπως ἔχω περὶ τὴν τῶν ἀγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν ἐνωσιν, ἀπεδέξατο τοῦτο. Τέλ. τὴν εἰρήνην αὐτοῦ βραβεύσεις τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαι.

36 (φ. 53^a). «**Γνώμη τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ κινηθέντι δόγματι εἰ ὁ υἱὸς τῷ πατρὶ τὴν ἑαυτοῦ θυσίαν ὡς ἄνθρωπος προσάγων καὶ αὐτὸς αὐτὴν ὡς θεὸς προσεδέχετο παρὰ τοῦ πατρός**».

Ἀρχ. Πιστεύω τὸν μορογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν ἐκ τῆς πατρικῆς οὐσίας πρὸ τῶν ἀνθρώπων γεννηθέντα. Τέλ. ἵνα καὶ ὑπὸ τῶν ἐκκενησάντων ἀφθῆσθαι.

37 (φ. 54^a). «**Τοῦ αὐτοῦ Προσίμιον διδασκαλίας λεχθέν· ἔταν προσετάχθη παρὰ τοῦ πατριάρχου διδάξαι, ἀποδημοῦντος τοῦ βήτορος καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου**».

Ἀρχ. Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. Τέλ. καὶ ἡμεῖς τῆς τῶν γενεθλίων (ἔπεται ἐορτῆς διατετραχμμένον) ἐγκωμίων νόμοις ἐψόμεθα.

38 (φ. 55^b). «**Τοῦ αὐτοῦ Προσίμιον διδασκαλίας ἔτε προσεβλήθη εἰς τὸν Ὀκτώηχον**».

Ἀρχ. Ἦλθε καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος. Τέλ. περὶ ἧς ἡ σήμερον τοῦ Ἐὐαγγελίου περικοπὴ πρὸς τὸν πειραστὴν νομικὸν ἐκ τῶν τοῦ παλαιοῦ νόμου γράμματων τελεώτερον διαλέγεται.

39 (φ. 59^a). **Θεοδώρου Δούκα Λασκάρως Ἐπιστολαί.**

Ἀρχονται ἀκέφαλοι διὰ τῶν λέξεων τῆς δὲ γραφῆς συνήθως ὡς ἡδυσμα τι θεῖον καὶ νοερὸν ἀναμαζάμενος τὰ ἐξάιρετα, αἰτινες εἶνε συνέχεια τῶν ἐν τέλει τοῦ

φ. 310^β τῶν ὁπωσῶν μὲν μέρη γενεσάμενος. Πράγματι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἔρχονται ἐν τῷ μετατεθειμένῳ φ. 310^α, ὅπου φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν «Τοῦ σοφωτάτου βασιλέως κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Λαοκάρου Ἐπιστολαί. Πρὸς τὸν ἀγιώτατον καὶ μέγαν ἐν φιλοσόφοις κῆρ Νικηφόρον τὸν Βλεμμύδην μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐντελέχειαν». Ἄρχ. *Θαυμαζόμεθα τοῖς πολλοῖς*. — φ. 310^α. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν». Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶνε ἀκείνη, ἣς παρεθέσαμεν τὴν ἐν φ. 309^α συνέχειαν. Ἐπονται δὲ μετὰ τὸ φύλλον ἐκεῖνο αἱ λοιπαί. Εἰς τῆς ἐπιστολῆς δὲ τάχως τοῦ Λαοκάρου ἀνήκουσι πικρῶς καὶ τινεσὶ τῶν μετατεθειμένων φ. 311-315. Ἐν φ. 311^α. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν μέγαν λογοθέτην κῆρ Γεώργιον τὸν Ἀκροπολίτην μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐντελέχειαν». — φ. 311^β. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν». — φ. 312^α. «Τοῦ αὐτοῦ Γνώμη μετὰ τὴν βασιλείας ἐντελέχειαν». — φ. 312^β. «Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν κκτ' αὐτόν». — φ. 313^α. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν μητροπολίτην Κωνσταντίνου τὸν Κλειδῶν μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐντελέχειαν». — φ. 313^β. «Τοῦ αὐτοῦ μεγάλου βασιλέως πρὸς τὸν μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως κῆρ Γεωργιανὸν μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐντελέχειαν». — φ. 314^α. «Τοῦ αὐτοῦ Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν κῆρ Ἀλέξανδρον δ' πάπαν Ῥώμης μετὰ τὴν βασιλείας ἐντελέχειαν». — φ. 314^β. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν καρδινάλιον Ῥικάρδον». — φ. 315^α. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν καρδινάλιον Ὀτταβιάνον». — φ. 315^β. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν ἀγιώτατον πάπαν Ῥώμης κῆρ Ἀλέξανδρον μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐντελέχειαν». — φ. 316^α. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν καρδινάλιον κῆρ Πέτρον τὸν Καποδίστρον». — φ. 316^β. «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν». — φ. 317^α. «Τοῦ αὐτοῦ Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν περιπόθητον ἀδελφόν τῆς βασιλείας αὐτοῦ πρωτοσεβαστὸν καὶ πρωτοβεστιάριον καὶ μέγαν στρατοπεδάρχην κῆρ Γεώργιον τὸν Μουζάλωνα». Εἶνε δὲ αὗται τέσσαρες.

Πρὸς καὶ κτωτέρω ἀρ. 40-44. Ἰδε τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λαοκάρου παρὰ *Nic. Festa Theodori Ducae Lascaris Epistulae CCXVII. Accedunt . . . Nicephoris Epistolae XXXIII. Ἐν Φλωρεντίᾳ. 1898.*

40 (φ. 74^β). «**Αὐτοκράτορος σοφωτάτου Θεοδώρου Δούκα τοῦ Λάσκου** τοῦ υἱοῦ τοῦ ὑψηλοτάτου μεγάλου βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δούκα Κοσμικῆ δήλωσις γραφεῖσα πρὸ τῆς τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐντελεχείας πρὸς Γεώργιον τὸν Μουζάλωνα, ὃν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς σοφώτατος μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐντελέχειαν ἀπεχαρίσατο ἀδελφότητα καὶ καλεῖσθαι τούτῳ ἀδελφὸν ἤξιωσε καὶ εἰς τὸ τοῦ πρωτοσεβαστοῦ καὶ πρωτοβεστιάριου ἀξίωμα καὶ εἰς μέγαν στρατοπεδάρχην τοῦτον ἐτίμησεν, ἐκ νέου καινουργήσας τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα ὁ τοιοῦτος αὐτοκράτωρ σοφώτατος».

«Κοσμικῆς δηλώσεως λόγος α'. Περὶ στοιχείων». — «Κοσμικῆς δηλώσεως λόγος β'. Περὶ οὐρανοῦ». — «Κοσμικῆς δηλώσεως λόγος γ' ὃς ἐπιγράφεται κοσμικῆ στήλῃ ἢ βίβλῳ». — «Κοσμικῆς δηλώσεως λόγος δ'. Περὶ ἀθλητικῆς καὶ μαρτυρίας τοῦ μὴ εἰδέναι φιλοσοφίαν τὸν γράψαντα τοῦτον».

Ὁ λόγος α' (φ. 75^β) ἀρχ. *Περὶ μὲν τῶν καθόλου στοιχείων καὶ τῶν μερικῶν ἀνέκαθεν πᾶσι τοῖς νοημονεσιτέροις ἐδηλώθη. Προτάσσεται γενικὸς πρόλογος. Ἄρχ. Μουζάλων, τὸ ἐρωτᾶν ἀναγκαῖον, ὅτι ὦν λιπούμεθα ἡύσει τῆς διὰ τῆς ἐρωτήσεως*

τέχνη κρατοῦμεν.—Ὁ 6' λόγος (φ. 81^α) ἀρχ. Ἐγὼ μὲν ὄκνω καὶ ὀκθυμῖα ὑλικῶς συμφυθασίς καὶ βορβόρω βιωτικῶν πραγμάτων ἀναμιγείς οὐκ ἀνένευσα ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ἴψος τοῦ οὐρανοῦ.—Ὁ λόγος γ' (φ. 89^β) ἀρχ. Ἐγὼ πολλάκις ἐξετάζων τὰ ἐν τῇ φύσει καὶ τὰ ὑπὸ τὴν φύσιν ὡς ἔθος ἐκ εἶδον στάσιμον τί.—Ὁ λόγος δ' (φ. 96^β) ἀρχ. Ἐπειδὴ ὀνομάτων δύο προηγουμένων τοῦ ὄντος τὸ καὶ μὴ ὄντος καὶ ἐπομένως τοτέτοις γνώσις καὶ ἀγνωσία ἀκολουθεῖν ἀνάγκη πᾶσα παρεπομένως τοτέτοις ἐπακολουθεῖν ἐπιστήμην δι' ἀμαθίαν.

41 (φ. 103^α). «**Τοῦ αὐτοῦ σοφώτατου βασιλέως Ἵμνοι διάφοροι προσφωνητήριοι μετὰ τὴν τῆς βασιλείας ἐντελέχειαν**».

Ἔιναι Ἵμνοι «Εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα», «Εἰς τὸν σωτῆρα καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν», «Εἰς τὴν ὑπερχεῖραν Θεοτόκον», «Εἰς τὸν τίμιον προφήτην καὶ βαπτιστὴν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον», «Εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον καὶ κορυφαῖον Πέτρον», «Εἰς Ἰωάννην τὸν Θεολόγον», Εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, εἰς Θεόδωρον τὸν Στρατηλάτην, εἰς Θεόδωρον τὸν Τήρωνα, εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον, εἰς τὸν ἅγιον Προκόπιον, εἰς τὸν ἅγιον Τρύφωνα, εἰς τοὺς ἁγίους Τεσσαράκοντα, εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον.

42 (108^α). «**Τοῦ αὐτοῦ Πρὸς τὸν ἐν φιλοσόφοις μέγαν διδάσκαλον καὶ ἁγιώτατον ἱερομόναχον κῦρ Νικηφόρον τὸν Βλεμμύδην**».

Ἄρχ. Οἱ μιλίσια τῶν βροτῶν τιμῶσιν ἀεὶ τὰ τίμα.

Ἔπονται καὶ ἄλλαι ἐπιστολαὶ «**Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν**».

43 (φ. 112^β). «**Τοῦ αὐτοῦ Πρὸς τὸν κῦρ Γεώργιον τὸν Ἀκροπολίτην**».

Ἄρχ. Μεσονύκτιον ἐξεγειρόμην.

Ἔπονται τρεῖς ἐπιστολαὶ «**Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν**».

Ἦδε ἀνωτέρω ἀρ. 39.

44 (φ. 115^β). **Νικηφόρου Βλεμμύδου Ἐπιστολὴ.**

Προτάσσεται καταλογοῦσθην τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα

Τοῦ σοφοῦ ποιῶν Βλεμμύδους Νικηφόρου

γράφει, τεχνικῶς κατακοσμεῖ τὴν βίβλον

ὑπερέχων γὰρ τοῖς κρείτονας δεμνύνει

λόγοις τε κοσμῶν σαντὸν λαμπρύνει πλέον.

Ἡ α' «Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν βασιλέα κῦρ Θεόδωρον τὸν Λάσκαριν τοῦ σοφώτατου Βλεμμύδους».—Ἄρχ. [Ὁ] ἴπαι' ἄν ὁ ἥλιος ἐπὶ τοσοῦτον ἦν θαυμαστός σὺν ἄλλοις ἡλίοις ὀρώμενος. Ἔπονται ἕτεραι δώδεκα ἐπιστολαὶ «**Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτόν**».

45 (φ. 120^β). «**Τοῦ αὐτοῦ τῷ αὐτῷ**».

Ἄρχ. Τῷ νεογνῷ μου βασιλεῖ, τῆς βασιλείας ἀνθρῖ
εἶχεται σὸς πρεσβύτερός μου Λικηφόρος.

Τέλ. ὁ κραταιός, ὁ δυνατός, ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
κρατύναι, δυναμῶσαι σε, δοξάζσαι, βασιλεύσαι
καὶ τὴν πολλὴν ἐφ' ἥλιον καθυποτάξειέ σοι.

Ἐν ὄλφ στίχοι 27.

46 (φ. 121^α). « **Τοῦ αὐτοῦ** πρὸς τὸν αὐτόν ».

Ἔπεται ἄλλη ἐπιστολή, « **Τοῦ αὐτοῦ τῷ αὐτῷ** ».

47 (φ. 121^β). « **Ἐπιστολή τοῦ αὐτοῦ** πρὸς Μανουήλ τὸν οἰκου-
μενικὸν πατριάρχην ».

Ἄρχ. ἰ 'Ἡμεῖς μὲν, ὡ πάναγιώτατε καὶ ὑπερύψηλε δέσποτα, τὸν ὀρισμὸν τῆς
σῆς πολλῆς ἀγιότητος ἐσπεύδομεν ἐκπεράναι καθὼς προεπηγγελιάμεθα.

48 (φ. 122^β). « **Τοῦ αὐτοῦ τῷ αὐτῷ βασιλεῖ** ».

Ἔπεται τέσσαρες ἐπιστολαὶ « **Τοῦ αὐτοῦ τῷ αὐτῷ** ».

186 περὶ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Βλεμμύου Nic. *Festa* ἐνθ' ἀν. ὑπ' ἀρ. 39.

49 (φ. 127^α). « **Τοῦ Ὀλοβώλου** Λόγος κατηχητικὸς ἀναγνω-
σθεὶς ὡς ἀπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Γερμανοῦ ».

Ἄρχ. Ἦδη καὶ περὶ τρίτον ἡγωνισάμην λόγον. Τέλ. τῆς κάτω καὶ θεούσης δό-
ξης τὴν οὐράνιον ἀνταλλαζάμενος καὶ ἀνώλεθρον ἐν Χριστῷ τῷ κυρίῳ ἡμῶν ᾧ ἡ
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

50 (φ. 135^β). « **Τοῦ αὐτοῦ** Στίχοι πρὸς τὸν ἅγιον ἡμῶν βασι-
λέα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Φώτων εἰς τὴν πρόκυψιν ».

Ἄρχ. Πρὸς ἴδωρ λέγειν δήτορα; ἔκειτο πάλαι νόμος.

Τέλ. εἰς ὅσον ἂν εἰ δυνατόν ἢ τρέχων Ἰορδάνης.

Στίχοι ἐν ἔλω 19.

51 (φ. 136^α). [**Τοῦ αὐτοῦ**;] Λόγος ἀνεπίγραφος.

Ἄρχ. Βασιλεῦ αὐτοκράτορ θεομεγάλυντε, ἔθος ἀρχαῖον τοῦτο ταῖς παλαιαῖς ἀνά-
γραφαισι κήρυξεν τοὺς ὑπηκόους εὐγνωμόνως εἰσφέρειν τῷ βασιλεῖ. Τέλ. Ναί, βα-
σιλεῦ, ἔντειναι καὶ κατευοδοῦ καὶ βασιλεὺς ἔνεκεν ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δι-
καιοσύνης καθὼς που ἠάλλει Δαυὶδ ὁ θεοπάτωρ, ὁ προφήτης καὶ βασιλεὺς.

52 (φ. 141^β). « **Τοῦ αὐτοῦ** τῷ ἁγιωτάτῳ, σοφωτάτῳ, μακαριω-
τάτῳ πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, τῷ μεγάλῳ ἀρχιερεῖ τοῦ ὑψη-
λοτάτου ἀποστολικοῦ θρόνου κυρῷ Κλήμεντι **Μεγαήλ** ἐν Χριστῷ
τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων Δούκας Ἄγγελος
Κομνηνὸς ὁ **Παλαιολόγος** νέος Κωνσταντῖνος χαιρετισμὸν καὶ
εὐχῶν αἵτησιν ».

Ἄρχ. Ἦν ὅτε, θεοτίμητε δέσποτα, λαμπρὰ εἰρήνη μέσον Γραικῶν τε καὶ Λατί-
νων κατὰ τοὺς διαφανεῖς ἀέρας ἐπέρσευε. Τέλ. εἰς σωτηρίαν ἡμῶν καὶ τῶν αἰωνι-
ζόντων ἀγαθῶν ἐκείνων ἀπόλαυσιν πρεσβείας τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεο-
τόκου, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου ἀμήν.

53 (φ. 143^β). **Ἀδύλου** Λόγος ἀνεπίγραφος.

Ἄρχ. Νόμος οὗτος ἀρχαῖος ἀνδράσι πάλαι Ῥωμαίοις τὰ μέγιστα πρεσβευόμε-
νος· ὁ δὲ νόμος, ὡ φίλοι, τέκνα καὶ ἀδελφοί, λαὸς Χριστοῦ περιούσιε καὶ θεοκρό-
τητε σύλλογε, ἐπειδὴν φασιν ἐπισταίη τὸ νέον ἔτος ταῖς ἡλιακαῖς οὕτω περιαχθὲν εὐ-

δημίαις περιδρομαῖς, τότε δὴ σάλπιγξ ἐκρότει τορὸν ἡμέραις ἐπὶ συγγαῖς καὶ ἐμπύω ἐκίλει τὸ τὴν πρέσβαν Ῥώμην οἰκοῦν. Τέλ. Ἐπισημαρίζοις τοὺς ἡμετέρους λόγους, θεὲ ἀληθινέ, Ἰησοῦ Χριστέ, δέσποτα ἀγαθὲ ἡμῶν τῶν σῶν δοῦλων πρὸς σωτηρίαν ὁδηγέ, ὅτι σοὶ πρόπει πᾶσα δόξα, πᾶσα τιμὴ, πᾶσα προσκέννησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ πνεύματι καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

54 (φ.). Γραμματικὰ παντοῖα.

Περὶ κλίσεως, περὶ ποδῶν, περὶ διχλέκτων κτλ.

55 (φ. 220^a). Γνώμαι μονόστιχοὶ **Μενάνδρου**.

Κατὰ τὰς ἐπιπέδους ἀλλοφθονίας.

Ἄρχ. Ἀνθρώπων ὄντα δεῖ φρονεῖν ἀνθρώπινα.

Ἀνθρώπος ὢν μένησθε τῆς κοινῆς τέχνης.

Τέλ. Ὡς ἐχθρὸν ἀνθρώποισιν ἡ ἀπληροῦς.

Ὡς ἡδὲ τὸ ζῆν μὴ ἢ θορυμμένης τέχνης.

56 (222^a). « Ταῦτα δίκης ὁσίοισι θεοῦ βουλευμάτα φαίνει

Πρωκλίδης ἀνδρῶν ὁ σοφώτατος ὄλβια δῶρα :

Τὰ δίκης ὁσίοισι ... γεγραμμένα ἀδικηρώστως ὑπὸ νεωτέρου ὠχρατέρου μέλανι.

Ἄρχ. Μήτε γαμοκλαπέειν μήτ' ἄσπρα Κύπριν ὀρίνειν.

57 (φ. 224^a). Τοῦ διακόνου καὶ μαῖστορος τῶν φιλοσόφων κῦρ **Μανουὴλ τοῦ Καραντηνοῦ** πρὸς τὸν πρῶτῳ διδάσκαλον οἰκουμενικὸν κῦρ Κωνσταντῖνον τὸν Καλοῦθη, νῦν δὲ μητροπολίτην Μαδύτων ἐπιστόλιον ἐνδιάσκευον κατὰ πρόδασιν λόγων τῶν συμπεσόντων αὐτῷ ὑπὸ μῶν ἐν (ἐκ τοῦ ὑπα) μὲ τῶν νυκτῶν ἐπαγρυπνοῦντι πρὸς λόγων ἀνάγνωσιν ».

Ἄρχ. Ἀκουσον τὸ περὶ ἐμὲ πρόγραμμα συμπεσόν. Τέλ. αἴξειν τοῦτον πρὸς γνώσεως γοργιότητα.

Ὁ Μανουὴλ Καραντηνὸς ζῆν εἶνε μέχρι τοῦδε γνωστός, ἔσον οἶδα, ὡς οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτοῦ τοῦτο καὶ τὰ ἐπόμενα. Γινώσκωμεν δ' ὅμως καὶ ἄλλους Καραντηνοὺς, περὶ ὧν ἴδε Νέον Ἑλληνομνήμωνα Τόμ. Θ' σ. 410 κ.ε. Εἰς τούτους πρόσθετα τὸν Νικηφόρον, τὸν διέποντά τὴν ἀρχὴν δουκὸς ἐν Σκοπείοις ὑπερμεσοῦντος τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Παραπινάκη (Ἰωάννου Σκυλίτζη ἐκδ. Βόννης σ. 715, 23) καὶ τὸν ἄνευ προωνυμίου Καραντηνόν, πρὸς ὃν ἡ ὁμοίωσις τῶν ἐν τῷ Βουρναϊανῷ κώδικι 75 τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου ἐπιστολῶν τοῦ Νικολάου Καβασιλά ἐν φ. 150β.

58 (φ. 226^a). « Τοῦ αὐτοῦ φιλοσοφωτάτου κῦρ **Μανουὴλ τοῦ Καραντηνοῦ** ».

Ἄρχ. Οὐκ ἔχει πάντως παυόμενος ὁ ποιητὴς Βελίαρ. Τέλ. πολλαπλασίω τοῦ κέρδους τὴν ζημίαν ἐκτίσασα.

59 (φ. 229^a). « Τοῦ αὐτοῦ Ἐπιστολή ».

Ἄρχ. Οἷμερον, ἀθέντα μου, οὐ τῆς οἴασον ἡξίωσας ἐγγράφον προσορήσεως. Τέλ. καὶ περιεχομένου ψυχῆς στεροῦς ἀγκάλαις εἰς δυσαπόστατον.

60 (φ. 229^β). « **Τοῦ αὐτοῦ** Αἰνίγμα ὃ πρῶτον μὲν δηλοῖ πρόξ, ὕστερον δὲ ῥόξ ».

Ἄρχ. Δειλὸν μὲν εἰμί, συντόμως ἀλλὰ τρέχον.

Ἐπονταί τινα ἄλλα τρίμετρα.

61 (φ. 230^α). « **Τοῦ αὐτοῦ** Τμήμα διδασκαλίας ἣτις ἐδιδάχθη ἐν τῷ Ἐβδόμῳ παρ' αὐτοῦ καὶ μετὰ μικρὸν ἐγκώμιον πρὸς τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην κῦρ Ἰωάννην τὸν Καμνητῆρον, πρὸς τὸν εὐαγγελιστήν Ἰωάννην τὸν Θεολόγον τρέπον ».

Ἄρχ. Ἄλλ' ἐπισυναπτέον τῷ χαριτοβητέῳ τὸν χαριτώνυμον. Τέλ. καὶ τὴν τῆς θεολογίας ἀγγλὴν ἠνεχάς ἀνθρώπων ἐξήστραφη.

62 (φ. 231^β). Ἄνεπιγραφον.

Ἄρχ. Εἶεν, ὦ τέκνον, ψυχῆς μικροφυοῦς τὸ ἐρωτήμα. Τέλ. περὶ τὰ ἰωπεύοντα σπαιρουσαν.

63 (φ. 232^β). « **Τοῦ** ῥήτορος κῦρ **Νικηφόρου τοῦ Χρυσοθέργη** Λόγος προσφωνητικὸς τῷ κρατίστῳ ἡμῶν αὐτοκράτορι κῦρ Ἀλεξίῳ τῷ Κομνηνῷ ἐπὶ τῇ καταλύσει τοῦ Κομνηνοῦ Ἰωάννου τοῦ Παχέος, ὃς τῷ μεγάλῳ παλατίῳ πελάσας ἀνταρτικῶς αὐτημερὸν ἐνδον αὐτοῦ ἀνήρηται. Ἄνεγνωσθή δὲ ἐν ταῖς κατὰ Χαλκηδόνα παλατίοις τῆς τοῦ μίου Σταυροῦ ὑψώσεως ».

Ἄρχ. Ἑλλήμιος ὁ λόγος καὶ ἀξιολογούμενος. Τέλ. τὸν βασιλέα διατηρῶν ἡμῶν πολυχρόνιον.

Ὁ λόγος οὗτος τοῦ Χρυσοθέργη καὶ οἱ δύο ἐπόμενοι ὑπ' ἀρ. 64 καὶ 65 ἐξεδόθησαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τούτου κώδικος ὑπὸ Μαρ. Τρεν Nicephori Chrysobergae ad Angelos orationes tres (Programm des K. Friedrichsgymnasiums. Ἐν Βρεσλαύχ. 1892).

64 (φ. 237^α). « **Τοῦ αὐτοῦ** πρὸς τὸν αὐτὸν, ἀναγνωσθεὶς ἐν ταῖς ἐν τῷ Σκουταρίῳ παλατίοις μετὰ παραδρομὴν οὐκ ὀλίγην τῆς ἐορτῆς τῶν Φώτων ἐν ἔτει ,ψψ' ἡμέρα ε' ἰνδ. ε'. Λόγος ῥητορικὸς α' ».

Ἄρχ. Δέχεται σε μετὰ πολλοῖς ἐπαινετάς, ὦ τροπαιοῦχε. Τέλ. Οὕτω θεός σε διατηροῖ καλὸν τοῖς λόγοις ἀπόθετον πολυειῆς, μακρόβιον, πολυχρόνιον.

65 (φ. 241^β). « **Τοῦ αὐτοῦ** Λόγος εἰς τὸν βασιλέα κῦρ Ἀλέξιον τὸν Ἀγγελον τὸν υἱὸν τοῦ ἀκιδίμου βασιλέως κῦρ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου, ἀναγνωσθεὶς ὡς ἔθος τοῖς ῥήτορσιν ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Βλαχερνῶν κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀγίων Θεοφανίων ».

Ἐν τῇ ἀνω ᾄξ. προστέθεινται τάδε Ἰαννουαρίῳ ἰνδ. ζη' ἔτει ,σψιβ'.

Ἄρχ. Ἰστορεῖται καὶ τοῦτο παρὰ τοῖς ἱστορήσασιν τὰ καλά. Τέλ. ἔχων ἐτησίον· συνεισφορὰς, ὑπὸ θεοῦ τῷροῦμενος πολυχρόνιος.

66 (φ. 246^α). **Τοῦ αὐτοῦ** Λόγος ῥητορικὸς δ' ἀναγνωσθεὶς εἰς τὸν πατριάρχην κϋρ Ἰωάννην τὸν Καματηρὸν κατὰ τὴν εἴη ἰνδ. τοῦ ἔτους ,ψι'».

Ἄρχ. Ἀπέκειται καὶ τοῦτο, θειοτάτη συναγωγή, μὴ μόνον τὸν εὐπερίστροφον χρόνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀμιπεριμήκειν εἰς τὸ αὐτό. Τέλ. ἵνα καὶ τοῦτο τὸ μέρος οἱ λόγοι διὰ σοῦ μεγαλύνωνται.

67 (φ. 253^β). **Τοῦ Βασιλάκη κϋρ Νικηφόρου Μονωδία πρὸς τινὰ φίλον αὐτοῦ**

Ἄρχ. φίλον σαυῆ ἤ γινῶμαι μὲν δυσχερές. Τέλ. (φ. 253^β) ἀλλ' ἦν ἀδελφῶν ἀπάτη καὶ λόγος ἠπιῶς καὶ ὄν ἐς θανάτου . . .

Μέγιστον ὅτιως ἀτελής, ἀλλὰ τὴν συνέχειν καὶ τὸ τέλος αὐτῆς εὐρίσκομεν ἐν φ. 309^α ἐδάκρυσεν, ἐς ἕστερον μὲν χρόνιος. Τέλ. (φ. 309^α). ἀνιαρὸν μὲν τὸ χρῆμα, ἀπαγκαῶν δ' ὁμοῦ φίλοις ἐπὶ γίλαφ τὴν ἡγεγὴν κοπτομένοις.

68 (255^α). «**Προγυμνάσματα διάφορα τοῦ κϋρ Νικηφόρου τοῦ Χρυσοθέργη καὶ μαῖστωρος [τῶν] ῥητόρων**».

Ἔμθοσ. Ὅτι ἀναγκαστικὸν τὸ φιλόζωνον . . . Ἐπονται ἕτεροι τρεῖς μῦθοι.

Μετὰ δὲ ταῦτα διάφορα διηγήματα. φ. 257^α «Διήγημα τὸ κατὰ τὸν Ἑρμογένην τοῦ αὐτοῦ». — φ. 257^β. «Διήγημα τὸ κατὰ τὸν Ὀδυσσεά».

69 (φ. 258^α). «**Τοῦ αὐτοῦ** Ἠθοποιία τίνος ἂν εἴποι λόγους Χριστιανὸς φιλόλογος Ἰουλιανοῦ τοῦ παραδάτου κωλύοντος τὰς ἐλληνικὰς βίβλους ἀναγινώσκειν».

70 (φ. 260^α). «**Τοῦ αὐτοῦ** Τίνος ἂν εἴποι λόγους ὁ Ἀαρὼν, ὅτε τοῦ Μωϋσέος ἐν τῷ ὄρει χρονίσαντος παρεχώρησε τοῖς Ἰουδαίοις ὑπ' ἐκείνων ἀναγκασθεὶς καὶ ἐμοσχοποίησαν».

71 (φ. 260^β). «**Τοῦ αὐτοῦ** Λόγος προσφωνητικὸς ἢ καὶ εὐχαριστήριος εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ κανικλείου κϋρ Κωνσταντῖνον τὸν Μεσοποταμίτην».

Ἄρχ. Τὸν εὐεργέτην προσφθέγγομαι δίκαιον γάρ. Τέλ. καὶ ἰκετώμενος ἐλέγχεσθαι.

72 (φ. 262^β). «**Τοῦ αὐτοῦ** Ἐπιστολὴ τῷ Δημητριάδῳ».

Ἄρχ. Ὡ φίλιος θεσμοὶ καὶ σύνδεσμοι πόθου.

73 (φ. 264^α). **Ἐπίωνος Γνωμολογικόν.**

Ἐξεδόθη κατ' ἀπόγραφον τοῦ Schubart ἐκ τοῦ αὐτοῦ τούτου κώδικος ὑπὸ τοῦ Ritschl Index lectionum. Ἐν Βόννη. 1839 σ. 8 κ. ε. καὶ ἐν τοῖς Opuscula philologica Τόμ. Α'. 1866 σ. 560 κ. ε. Πρβλ. Schneidewin Orionis Antholognomici tituli VIII ἐν τοῖς Conjectanea critica. Ἐν Γοττιγγῇ. 1839.

Ἐπονται ἄλλα γραμματικά.

74 (φ. 269^α). « Μῦθοι, διηγήματα καὶ ἡθοποιίαι τοῦ **Βασιλέα** κῦρ **Νικηφόρου** ».

Μῦθοι εἰς, εἶτα διηγήματα «Τὸ κατὰ τὸν Δαίδαλον», «Τὸ κατὰ τὴν Πικριφάν», «Τὸ κατὰ τὸν Ἰκκρον», «Τὸ κατὰ τὸν Θάμυριν», «Τὸ κατὰ τὴν Δανάην», «Τὸ κατὰ τὴν Πλάτωνα», «Τὸ κατὰ τοὺς Ἀλωάδας», «Τὸ κατὰ τὸν Ἡρακλέα», «Τὸ κατὰ τὸν Φαέθοντα», Ἀνεπίγραφον, ἀρχόμενον Ἀλλ' οὐδὲ γυναικὸς ἐπίρροια τοῖς πολλοῖς διέλαθεν, ἀναφερόμενον εἰς τὸν Μίδην, Ἀνεπίγραφον ἕτερον, ἀναφερόμενον εἰς τὸν Ἀχιλλέα. «Τὸ κατὰ τὸν Νάρκισσον», «Τὸ κατὰ τὸν Πολύδωρον», «Τὸ κατὰ τὸν Ὀδυσσεά», «Τὸ κατὰ τὴν Μύρριν». — φ. 274^α. «Τοῦ αὐτοῦ ἡθοποιὰ τίνες ἂν εἴποι λόγους ὁ Δαυὶδ διωκόμενος ὑπὸ τοῦ Σαούλ καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν ὀμοφύλων καὶ μέλλων σφαγῆναι». — φ. 274^β. «Τίνες ἂν εἴποι λόγους ὁ αὐτὸς ὑπὸ Ἀβσαλὼμ τοῦ παιδὸς διωκόμενος». — φ. 275^β. «Τίνες ἂν εἴποι λόγους Ἰωσήφ ὑπὸ τῆς Αἰγυπτίας γυναικὸς κατηγορηθεὶς καὶ εἰς εἰρκτὴν ἐμβλήθει». — Ἔπονται δεκαεννέα ἕτερα ἡθοποιίαι. — φ. 290^β. «Τοῦ αὐτοῦ Γνώμη». — φ. 290^β. Ἐτέρα γνώμη τοῦ αὐτοῦ. — φ. 293^α. «Τοῦ αὐτοῦ Ἀνασκευὴ τὰ κατὰ τὴν Ἀτλάντην». — φ. 296^α. «Ἡ μελέτη». Ἀρχ. Ἄνδρες ἱεροὶ καὶ τῆς εὐσεβείας ἡγεμόνες, οὗ τοῖς προσεγνωσμένοις ἐναντιωσόμενος ἦκω. Εἰς τούτην ἔσως ἀνήκουσι καὶ τινὰ τῶν μεταξὺ 315-316 φύλλων, περὶ ὧν ἴδε ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ. 40.

75 (φ. 305^α). « Στίχοι κατὰ ἀλφάβητον τοῦ **Προδρόμου** κῦρ **Μανουήλ** **Θεοδώρου** εἰς τὸν βασιλέα κῦρ Ἀνδρόνικον ».

Ἀρχ. Ἄγε μοι χέλυσ παλαιὰ ἡγητορικῶν χειλέων
ἀποβλήθεισα σήμερον τὴν παλαιότητά σου
ἴδε Ῥωμαίω ἀνακτι ρικοποιῶ σιωτῆρι]
ἕμνον Ὀρφέως ἡγήτορος, προφήτου ψαλμογράφου.
Τέλ. ἐξωραϊσθῆς ἐξ ὠρῶν, ἐχαριώθῆς ὅλος,
ἀλλ' ἔφως ὠραιότερος ἐκ τροπαιοφορίας.

76 (φ. 307^α). « **Τοῦ αὐτοῦ** κατὰ ἀλφάβητον εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ».

Ἀρχ. Ἄγε καὶ πάλιν αἰγούστε Ῥωμαίων αὐτοκράτορ
ἰδοῦσης μου τῆς φόρμιγγος τὸ δεύτερον ἀνέχου.
Τέλ. καὶ ζῆθι καὶ βασιλευε καὶ κράτει καὶ κρατύνου
ἐνεκα δόξης καὶ τιμῆς τῶν πατρικῶν σου σκίπτρων.

77 (φ. 308^β). [**Τοῦ αὐτοῦ**] « Ἐπάσματα εἰς τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ τοῦ σεβαστοκράτορος, τοῦ ἀκιδίμου κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Κομνηνοῦ ».

Σώζεται μόνον αὕτη ἡ ἐπιγραφή ἐν τέλει τοῦ φ. 307^β, ἀλλ' ἐξέπασσε τὸ φύλλον, ἐν ᾧ ἦτο γεγραμμένον αὐτὸ τὸ ποίημα.

78 (φ. 309^α) « **Σπληνίου φιλοσόφου** Περὶ γενέσεως ἀνθρώπου καὶ ὄθεν τρίτα ἔννατα καὶ τεσσαρακοστὰ ».

Βραχὺ σημεῖωμα.

79 (φ. 309^α). «Τοῦ σοφωτάτου Ἡελλοῦ Περι τῆς ζύμης».

Στίχοι πολιτικοὶ 33.

80 (φ. 309^β). «Τοῦ αὐτοῦ Περι τοῦ σεληνιασμοῦ».

Στίχοι πολιτικοὶ 66.

Ἐν τῷ κώδικος φύλλα τινὰ νεωτέρου χάρτου περιέχοντα διάφορα δοκίμια κοινῶν καὶ ἀνάξια λόγου σημειώματα.

